

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118304230
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6118304230.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a JUDr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu K.. K. F., narodeného XX. XX. XXXX, bytom I. XXX/XX, XXX XX C., právne zastúpeného JUDr. Borisom Čupkom, advokátom, so sídlom 9. mája 22, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej K.. K. F., narodenej XX. XX. XXXX, bytom N. D. B., XXX XX D. D., právnej zastúpenej URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, o uloženie povinnosti strieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16C/50/2018-188 zo 16. októbra 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovaná je **p o v i n n á** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť strieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v podobe práva žalobcu doživotne bývať a užívať nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX, k. ú. I. ako pozemok C-KN parc. č. XXXX/X, C-KN parc. č. XXXX/X, C-KN parc. č. XXXX/X a dom súpisné číslo XXXX na parcele č. XXXX/X (I. výrok). Žalovanej tiež uložil povinnosť odovzdať žalobcovi sadu kľúčov od tohto rodinného domu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (II. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník rozhodne o ich výške (III. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia prvoinštančný súd poukázal na ust. § 151n ods. 1 a § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka majúc za to, že pokiaľ sporové strany uzavreli dňa 12. 06. 2007 dohodu o vyporiadaní BSM, na základe ktorej sa žalovaná stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľností tvoriacich predmet konania a na základe ktorej bolo súčasne v prospech žalobcu zriadené vecné bremeno spočívajúce v jeho práve ich doživotného užívania a bývania, v dohode nebolo špecifikované, že by sa právo žalobcu zodpovedajúce vecnému bremenu viazalo na konkrétne miestnosti v rodinnom dome. Naopak, vecné bremeno v prospech žalobcu bolo zriadené na užívanie všetkých priestorov rodinného domu a pozemkov. Prvoinštančný súd zdôraznil, že v čase uzavretia dohody si strany mali byť vedomé toho, že môžu vzniknúť aj určité problémy spojené so zriadením vecného bremena. Strany v dohode prehlásili, že ju uzavreli slobodne, vážne a bez nátlaku, podpísali ju a preto nebola dôvodnou obrana žalovanej, že žalobca je vlastníkom iných nehnuteľností v obci C.. Pretože žalobca vykonáva svoje povolanie v meste D. D. a jeho okolí, je odkázaný na bývanie v sporných nehnuteľnostiach. Nebola napokon dôvodnou ani obrana žalovanej spočívajúca v tom, že výkon práva žalobcu je v rozpore s

dobrymi mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Preto uložil žalovanej povinnosť strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a nakoľko odmietla vydať žalobcovi sadu kľúčov od rodinného domu, uložil je splnenie tejto povinnosti do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vzhľadom na plný úspech žalobcu v spore.

3. V zákonnej lehote podala proti rozsudku odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol, resp. aby bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. V odvolaní namietala, že prvoinštančný súd sa bez vysvetlenia zásadne odchyľil od predbežného právneho posúdenia veci, ktoré vyslovil na prvom pojednávaní, keď na jednej strane poukázal na existenciu dohody o vyporiadaní BSM, na základe ktorej bolo zriadené v prospech žalobcu právo doživotného bývania a užívania nehnuteľností a na druhej strane poukázal na dobré mravy v dôsledku čoho nemožno od nej požadovať, aby zdieľala spoločnú domácnosť a priestory so žalobcom ako svojím bývalým manželom. Tento odklon súd nijakým spôsobom neodôvodnil a rozhodnutie nepodložil relevantnými dôvodmi.

5. Podľa žalovanej dôvodnosť žaloby založil žalobca na v zásade jedinom argumente, ktorý prevzal aj konajúci súd, a to na tom, že vykonáva slobodné povolanie folkloristu, usporadúva kultúrne podujatia a často sa zdržiava v D. D. a preto je odkázaný na bývanie v rodinnom dome, ku ktorému má zriadené vecné bremeno. Rozhodnutie založené na tomto argumente ale nemôže obstáť, keďže žalobca má trvalý pobyt v obci C., kde je aj výlučným vlastníkom rodinného domu. Dochádzanie do miesta výkonu práce je bežnou súčasťou života ľudí a preto primárne toto nemôže byť podkladom pre rozhodnutie vo veci. Navyše žalobca skutočnosť, že sa často zdržiava v D. D. a usporadúva kultúrne podujatia žiadnym spôsobom nepreukázal a súd v tomto smere nevykonával žiadne dokazovanie.

6. Okresný súd sa v napadnutom rozhodnutí náležite nevyporiadal ani s námietkou, že výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spôsobom akým sa ho žalobca podanou žalobou domáha, je s poukazom na § 3 ods. 1 OZ v rozpore s dobrými mravmi a nemôže preto požívať právnu ochranu. V tomto smere okresný súd svoje úvahy ďalej nerozvil a preto je rozsudok nepreskúmateľný a arbitrárny. Okresný súd nezohľadnil skutočnosť, že vecné bremeno bolo zriadené v čase trvania manželstva sporových strán, teda keď zamýšľali aj ďalšie vzájomné spolužitie a nepredpokladali rozvrat manželstva. Nebolo možné predvídať, že neskôr dôjde k rozpadu manželstva a preto v dobrej viere pristúpila na dohodu o vyporiadaní BSM za súčasného zriadenia vecného bremena v prospech žalobcu. Odvtedy však na oboch stranách došlo k zmene pomerov, kedy sa rozviedli a v dôsledku narušených vzťahov nie je ich ďalšie spolužitie, resp. zdieľanie spoločnej nehnuteľnosti možné. Súd takisto neprihliadol na to, že žije v rodinnom dome dlhšiu dobu so svojím súčasným partnerom a teda prítomnosťou žalobcu v dome nebude dochádzať len k narušovaniu jej súkromia, ale aj k zasahovaniu do súkromia jej partnera. Žalobca nerozlišuje medzi vlastníckym právom a právom užívania nehnuteľností a preto sa obáva, že žalobca ich bude užívať spôsobom odporujúcim dobrým mravom a v neprimeranom rozsahu. Už na prvom pojednávaní prostredníctvom svojho zástupcu poukázala na to, že žalobca opustil rodinný dom s úmyslom nevrátiť sa, čo možno kvalifikovať ako trvalú zmenu pomerov, pri ktorej dochádza k zániku vecného bremena zo zákona.

7. Žalovaná ďalej namietala, že i keď opakovane navrhovala vykonať dôkaz ohliadkou nehnuteľností za účelom preukázania nemožnosti užívať ich (z technického a funkčného hľadiska) bez zásahov do jej súkromia, okresný súd sa síce vyslovil, že nariadi ohliadku, avšak z neznámych dôvodov od nej následne upustil, tento dôkaz nevykonal a v odôvodnení svojho rozhodnutia nielenže neuviedol, prečo toto nevykonal, ale vôbec sa o tom nezmenil. Podľa žalovanej by ohliadka prispela k zisteniu podstatných skutočností významných pre rozhodnutie vo veci.

8. Napokon sú podľa nej prípustné ešte aj ďalšie prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v prvoinštančnom konaní, ohľadne čoho žalovaná poukazovala na to, že začala s výstavbou samostatnej bytovej jednotky v rámci sporných nehnuteľností, ktorá by mohla slúžiť na bývanie a užívanie žalobcovi, aby mohol svoje právo zodpovedajúce vecnému bremenu plnohodnotne realizovať a aj toto ostalo bez odzvy konajúceho súdu.

9. Žalovaná záverom zhrnula, že súd by mal smerovať k rozhodnutiu, ktoré je nielen zákonné, ale aj spravodlivé a napadnuté rozhodnutie takým nie je, pretože bude viesť k ďalším konfliktom medzi sporovými stranami. Rozhodnutie je súčasne arbitrálne a nepreskúmateľné pre jeho nedostatočné a nenáležité odôvodnenie.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

11. Vo vzťahu k žalovanej predostieranej otázke dobrých mravov poukázal na to, že na základe dohody medzi ním a žalovanou sa pri vyporiadaní BSM v dobrej viere vzdal svojho nároku v prospech žalovanej s tým, že ak by ich vzájomné vzťahy ako manželov ochladli, mal by aspoň právo pokojne dožiť v rodinnom dome, ktorý postavil a obhospodaroval. Žalovaná opakovane poukazovala na to, že medzi nimi došlo k podstatnej zmene pomerov tvrdiac, že dohodu uzatvárali ako manželia a naproti tomu sú ich terajšie vzťahy rozvrátené a nedokázala by teda žiť spoločne pod jednou strechou. S takýmto názorom sa nemožno stotožniť nielen preto, že nemá oporu v platných zákonoch, ale aj z dôvodu, že chápanie inštitútu vecného bremena v ponímaní žalovanej predstavuje akési nulitné právo, ktoré možno zmeniť pri akejkoľvek zmene pomerov medzi oprávneným a povinným. Prečo by v konečnom dôsledku vôbec zriaďovali vecné bremeno, ak nie práve pre prípad, že vzájomné vzťahy nebudú dobré ako v čase, keď boli manželia a on by sa tak dostal do neistoty, či môže alebo nemôže zotrvať v rodinnom dome, ktorý postavil. To, že vzájomné vzťahy nie sú rovnaké ako v čase uzavretia dohody je pochopiteľné, ale nie je to dostatočný dôvod na to, aby súd obmedzil jeho právo vecného bremena. Pokiaľ žalovaná poukazovala na to, že domácnosť opustil, odsťahoval sa na R. a vzdal sa svojho práva, nie je to pravdou. Nesporným faktom je len to, že žalovaná vymenila zámky na rodinnom dome, do nehnuteľnosti ho odmietla pustiť, čo nepopiera. Predchádzajúce súdne konanie sp. zn. 9C/30/2017 je dôkazom toho, že sa svojho práva domáha, ale bezvýsledne. Dochádza do D. D. z pracovných dôvodov, nakoľko bol v tom čase živnostník, nedisponoval pracovnou zmluvou, ktorá by mu vymedzovala pracovné miesto a nemal ani finančné prostriedky, aby si mohol trvalo zabezpečiť nájomné bývanie v D. D.. V súčasnosti má stále pracovné miesto ako odborný pracovník pre miestnu a regionálnu kultúru a zabezpečil si aspoň provizórne nájomné bývanie. Odhliadnuc od uvedeného považuje za nezmyselné, akým spôsobom žalovaná žiada usporiadať vzájomné vzťahy, keď v odvolaní predkladá fotografie prístavby rodinného domu žiadajúc, aby bolo jeho vecné bremeno obmedzené, resp. rozsah užívania nehnuteľnosti vymedzený iba na prístavbu. Poukázal na to, že rozhodovať o užívaní akejsi prístavby rodinného domu nie je predmetom tohto konania.

12. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že sa prvoinštančný súd odchyľil od predbežného právneho názoru vysloveného na pojednávaní, tak súd vyslovil názor, v zmysle ktorého nemôže zasahovať do zmluvnej voľnosti strán, ktoré prejavili vôľu zriadiť vecné bremeno a toto vecné bremeno obmedziť v rozpore s prejavenu vôľou. Žalovaná v tomto smere nevymedzila žiadnym spôsobom svoj žalobný návrh, namiesto toho nezmyselne trvá na usporiadaní zmluvných vzťahov súdom. Súdom bol viazaný žalobným návrhom a nerozhodol nad rámec toho, o čo sporové strany žiadali.

13. Žalobca poprel, že by sa domáhal viac práv ako mu zákon a uzatvorená dohoda priznávajú. Má predsa zriadené vecné bremeno in personam - právo doživotného bývania a užívania nehnuteľností, v ktorého výkone mu žalovaná bráni a preto nevidí nič nedôvodné na tom, že sa tohto práva aj domáha súdnou cestou. Domáhanie sa svojho práva na súde je dôkazom toho, že nemá záujem vyvolávať so žalovanou konfliktné situácie, aby do nehnuteľností vstúpil bez jej vedomia, hoci ho na to vecné bremeno oprávňuje. V tomto prípade teda musí vlastnícke právo žalovanej vecnému bremenu ustúpiť.

14. V následnom vyjadrení zo dňa 03. 03. 2020 (č. I. 245 a nasl. spisu) žalovaná a ani žalobca vo vyjadrení zo dňa 27. 04. 2020 (č. I. 258 spisu) neuviedli nič nové, čo by už nebolo predmetom doterajšieho konania v rámci podaného odvolania či vyjadrenia k nemu.

15. Na základe odvolania žalovanej krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny.

16. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením rozhodnutia, ktoré je síce stručné, ale je jasné a zrozumiteľné a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

19. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namietala nesprávne skutkové zistenia a tiež nesprávnosť právneho posúdenia veci zo strany prvoinštančného súdu, tak odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie prvoinštančného súdu vychádza zo správne zisteného skutkového stavu a je výsledkom správneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnymi závermi prvoinštančného súdu i s argumentmi, ktorými tieto závery náležite vysvetlil v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

20. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny a na zdôraznenie správnosti uvádza nasledovné:

21. Podľa ust. § 151n ods. 1 OZ, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečo sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

22. V konaní nebolo sporným, že žalobca a žalobkyňa ešte ako manželia uzavreli dňa 12. 06. 2007 dohodu o vyporiadaní BSM, na základe ktorej sa výlučnou vlastníčkou sporných nehnuteľností stala žalovaná a v prospech žalobcu bolo zriadené vecné bremeno spočívajúce v jeho práve nehnuteľnosti doživotne užívať a bývať tam. Tiež nebolo sporným, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 14C/42/2015 zo dňa 11. 03. 2015 bolo manželstvo žalobcu a žalobkyne rozvedené a v dome ostala bývať žalovaná.

23. Z obsahu dohody vyplýva, že táto nelimituje právo žalobcu užívať iba niektoré zo sporných nehnuteľností, resp. ich časti, naopak, vyslovene sa v jej čl. III hovorí o tom, že právo žalobcu zodpovedajúce vecnému bremenu sa viaže k celému rodinnému domu so súvisiacimi pozemkami. Z toho dôvodu nemalo žiadnu právnu relevanciu skúmanie toho, či žalovaná začala, resp. realizuje pre žalobcu výstavbu samostatnej bytovej jednotky v sporných nehnuteľnostiach ako to uvádzala aj v podanom odvolaní a či užívanie nehnuteľností žalobcom aj žalovanou je možné súčasne, resp. aké zásahy do súkromia žalovanej by s tým boli spojené. V zmysle ust. § 151n ods. 1 OZ totiž podstata vecného bremena spočíva (okrem iného) v povinnosti vlastníka nehnuteľnosti strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zo strany oprávnenej osoby, čo znamená, že vlastník je povinný znášať obmedzenie vlastníckeho práva, ktoré reálny výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu so sebou prináša. Inými slovami, je povinnosťou vlastníka - v tomto prípade žalovanej - a nie otázkou jeho ochoty umožniť oprávnenému výkon jeho práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Ak potom žalovaná navrhla vykonať dôkaz ohliadkou nehnuteľností, k čomu sa okresný súd skutočne opomenul v napadnutom rozhodnutí vyjadriť, ohliadka by nepriniesla zistenia pre rozhodnutie právne relevantných skutkových okolností. Ako už bolo uvedené, (ne)možnosť súčasného bývania oboma stranami v dotknutých nehnuteľnostiach, resp. diskomfort z toho prípadne plynúci by nemenil nič na existencii povinnosti žalovanej ako ich vlastníčky umožniť žalobcovi ako oprávnenému výkon práva vyplývajúceho z vecného bremena. V tomto smere nemalo žiaden právny význam, že žalobca vlastní domovú nehnuteľnosť v obci V.. Opodstatnene preto okresný súd ohliadku miesta nevykonal a aj keď tento postup v napadnutom rozhodnutí nevysvetlil, robí tak odvolací súd vzhľadom na ust. § 387 ods. 3 CSP považujúc nevykonanie tohto dôkazu za opodstatnené.

24. Odvolací súd nesúhlasí so žalovanou, že prvoinštančný súd svoje rozhodnutie založil v podstate len na argumente, že žalobcovo slobodné povolanie a miesto jeho výkonu spôsobuje odkázanosť na bývanie v sporných nehnuteľnostiach. Nie je tomu tak, pretože okresný súd vychádzal z dohody sporových strán o vyporiadaní BSM, ktorou sa súčasne vecné bremeno zriaďovalo a potrebu bývania žalobcu súd uviedol ako argument podporný, nie ako hlavný a rozhodujúci. V tomto smere odvolací súd poznamenáva, že v prípade vlastníctva obydlija žalobcom v inej obci je len na jeho rozhodnutí, či za účelom uspokojovania svojich bytových potrieb bude realizovať svoje vlastnícke právo alebo využije právo zodpovedajúce vecnému bremenu viažucemu sa k sporným nehnuteľnostiam. Nepodstatným pre rozhodnutie v súdnej veci bolo preto miesto trvalého pobytu žalobcu, či jeho dochádzanie za prácou do D. D..

25. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že sa okresný súd nedostatočne vysporiadal s jej tvrdeniami o tom, že spôsob domáhania sa svojho práva žalobcom je v zmysle § 3 ods. 1 OZ rozporný s dobrými mravmi, tak odvolací súd poukazuje na to, že k tomuto aspektu sa okresný súd síce stručne ale vyjadril. Aj odvolací súd považuje obranu žalovanej spočívajúcu v odkaze na ust. § 3 ods. 1 OZ za nedôvodnú vzhľadom na skutočnosť, že síce výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, o takú situáciu ale v prejednávanej veci nešlo. Podľa odvolacieho súdu žalobca podaním žaloby uplatnil svoje právo vyplývajúce z existujúceho vecného bremena, ktoré žalovaná nerešpektuje a z odvolania žalovanej (resp. jej vyjadrení v rámci prvoinštančného konania) odvolací súd nevyvodil konkrétne okolnosti, ktoré by bolo možné na strane žalobcu kvalifikovať ako výkon práva plynúceho z vecného bremena, ktorý by narušoval spoločensky všeobecne uznávané nepísané pravidlá morálky a slušnosti v medziľudských vzťahoch ako v podstate týmto spôsobom možno dobré mravy zadefinovať. Podanie žaloby žalobcom, t. j. domáhanie sa svojho práva na súde za rozporné s dobrými mravmi odvolací súd rozhodne nepovažuje, pričom odvolaciemu súdu nie je zrejmé ako inak má žalobca porušovať dobré mravy vo vzťahu k žalovanej výkonom svojho práva, ak ho fakticky nerealizuje, keďže v sporných nehnuteľnostiach nebýva ani ich inak neužíva. Podľa odvolacieho súdu môže podľa ust. § 3 ods. 1 OZ odporovať dobrým mravom len samotný faktický výkon konkrétneho práva jeho nositeľom a nie iba číra existencia daného práva.

26. Ak ďalej žalovaná neopodstatnenosť žaloby a potrebu jej zamietnutia videla v tom, že v porovnaní s časom zriadenia vecného bremena došlo aktuálne k zmene situácie tak na strane žalobcu i na strane žalovaného (rozvod spoločného manželstva, nový vzťah žalovanej, opustenie domu žalobcom atď.), je potrebné súhlasiť s tým, že vecné bremeno nie je večným bremenom, keďže ho podľa § 151p ods. 3 OZ môže súd obmedziť alebo zrušiť, ak zmenou okolností vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, resp. vecné bremeno môže zaniknúť aj zo zákona podľa § 151p ods. 2 OZ v dôsledku nastania takých trvalých zmien na strane oprávnenej osoby či panujúcej nehnuteľnosti, že zaťažená vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby alebo prospešnejšiemu užívaniu jej nehnuteľnosti. Prechodnou nemožnosťou výkonu práva vecné bremeno nezaniká.

27. Vecné bremeno, ktoré je predmetom tohto sporu a ktoré viazne na sporných nehnuteľnostiach nebolo zrušené súdnym rozhodnutím podľa § 151p ods. 3 OZ a ani rozvod manželstva žalobcu a žalovanej a ich následné vzťahy nepredstavujú takú trvalú zmenu, v dôsledku ktorej by podľa § 151p ods. 2 OZ sporné nehnuteľnosti nemohli slúžiť bytovej potrebe žalobcu. Odvolací súd zdôrazňuje, že len trvalá zmena, ktorej dôsledkom je nemožnosť, aby slúžiaca nehnuteľnosť naďalej plnila potreby oprávneného spôsobuje zánik vecného bremena zo zákona. Takým ale nie sú žalovanou prezentované skutočnosti, pretože rozvod manželstva a nadviazanie nového vzťahu žalovanou nijak nezneškodilo spôsobilosť sporných nehnuteľností byť predmetom ich užívania a bývania zo strany žalobcu.

28. Napokon nebola dôvodnou ani výhrada žalovanej, že prvoinštančný súd sa bez vysvetlenia zásadne odchyľil od vysloveného predbežného právneho posúdenia veci. Odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ okresný súd poukázal na existenciu dohody o vyporiadaní BSM, ktorou bolo zriadené v prospech žalobcu právo doživotného bývania a užívania nehnuteľností a na druhej strane poukázal na dobré mravy, tak vo výsledku nerozhodol prekvapivo ak napokon neuznal relevanciu dobrých mravov ako rozhodujúcu pre rozhodnutie v spore, ale vychádzal z predmetnej dohody o zriadení vecného bremena. Okrem toho odvolací súd zdôrazňuje, že opomenutie postupu podľa § 181 ods. 2 CSP, resp. zaujatie iného právneho názoru než pôvodne súdom prezentovaného nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obdo/56/2020 zo dňa 28. 12. 2020).

29. Odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie síce stručne, ale v dostatočnom, zákone a procesnej situácii zodpovedajúcom rozsahu zdôvodnil svoje rozhodnutie, lebo je logické, že každá vec (spor) sa vyznačuje individuálnymi okolnosťami a tomu sa musí prispôbiť aj odôvodnenie rozsudku. Už potom len samotný fakt, že žalovaná v rámci odvolania polemizovala s dôvodmi uvedenými súdom prvej inštancie znamená, že napadnutý rozsudok nemožno zaradiť do kategórie takých, ktoré neposkytujú dosť dôvodov pre posúdenie správnosti prijatých výrokov. Odôvodnenie napadnutého rozsudku obsahuje dostatok dôvodov, ktoré predstavujú jasné vysvetlenie okresným súdom prijatého záveru o dôvodnosti podanej žaloby. Odôvodnenie rozsudku spĺňa parametre vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 CSP, lebo obsahuje uvedenie čoho sa žalobca domáhal a na základe akých tvrdení a dôkazov, uvádza stanovisko žalovanej, obsahuje podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, tiež ktoré právne významné skutočnosti boli preukázané a ktoré nie a na základe akých dôkazov, ako tieto boli hodnotené a napokon je vysvetlené aj právne posúdenie veci.

30. Súd prvej inštancie správne a v súlade s ust. § 151n ods. 1 OZ uložil žalovanej povinnosť strieť výkon práva žalobcu, ktoré žalované nerešpektuje, s čím je spojená aj nutnosť dispozície s kľúčmi od nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené bol rozsudok súdu prvej inštancie vecne správnym a preto ho odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil, a to vrátane závislého výroku o trovách konania, kde súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP zakladajúce plne úspešnému žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu, t. j. v rozsahu 100 %.

31. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalobca a preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).